

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	9614 Географія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

03.12.2021 р.

Справа № 1649/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуєчий,
Андрощук Ігор Петрович,
Гавриленко Тетяна Леонідівна,
Демченко Олена Петрівна,
Коваленко Наталія Володимирівна,
Коренева Інна Миколаївна,
Носаченко Володимир Миколайович,
Огнистий Андрій Володимирович,
Попович Анжеліка Станіславівна,
Рябовол Лілія Тарасівна,

за участі запрошених осіб:

Поп Степан Степанович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	9614
Назва ОП	Географія
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.07 Географія
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Розробники ОП не передбачають надання професійної кваліфікації «Викладач ЗВО». Мета ОП передбачає «підготовку висококваліфікованих фахівців ... здатних ... до професійної діяльності в предметній області навчання географії ...». Предметною областю ОП розробники визначили спеціальність з предметною спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія). Утім, інші цілі ОП виходять за межі означеної мети, професійної кваліфікації та предметної області як спеціальності, так і самої ОП: - фокус ОП визначає «... формування фахівця, який ... здатний здійснювати компетентне навчання ... вищій школі ...»; - придатність до працевлаштування в деяких пунктах не стосується галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, зокрема це викладач вищих навчальних закладів; керівник підрозділів у сфері охорони природи, природоохоронних установ; спеціаліст в галузі водного господарства, природно-заповідної справи, лісового господарства, статистики, районного і місцевого планування; спеціаліст (інженер) в державних і приватних управлінських структурах, в обласних і місцевих управліннях (відділах) природними ресурсами (лісовими, водними, земельними тощо); - формулювання ФК 4 передбачає «здатність розвивати викладацькі компетентності ... знання сучасних методів і прийомів навчання географії у вищих навчальних закладах»; - формулювання ПРН 3 стосується викладання географічних дисциплін у вищій школі, зокрема; - формулювання ПРН 4 передбачає формування «знань ... які необхідні для роботи ... викладачем географічних дисциплін у вищій школі, спеціалістом-географом у наукових установах, державних природоохоронних структурах та поресурсних департаментах ...». Отже, низка цілей ОП не враховують специфіку спеціальності, виходять за межі предметної області спеціальності 014 Середня освіта, що може впливати на загальне зниження оцінки за даним критерієм. Професійна кваліфікація викладача ЗВО не відповідає освітнім програмам другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Середня освіта», а присвоюється випускникам ОП за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки (<https://cutt.ly/4RFSyuj>) або ОНП третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відповідно до стандартів та рівня НРК України. Варто звизити цілі навчання за ОП, зацентрувавши увагу на професійному призначенні вчителя ЗЗСО.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

(продовження п. 1.3) Вважаємо невідповідною предметному полю спеціальності 014 Середня освіта цілі підготовки за ОП – підготовку викладачів ЗВО, оскільки законодавець чітко розмежовує поняття "середня освіта" та "вища освіта" в Законі України "Про освіту". У свою чергу "Професійний стандарт викладача ЗВО" передбачає допуск до виконання посадових обов'язків асистента / викладача / старшого викладача ЗВО за загальних умов у загальнодержавному контексті, зокрема коли мова йде про інші спеціальності, відповідність професійної кваліфікації особи Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності (п. 36, п. 37 і п. 38 про відповідність спеціальності та освітньому компоненту) та ін. З повагою до автономії університету, на думку ГЕР, заклад повинен підготувати висококваліфікованого професіонала, що матиме сформовані компетентності в межах предметного поля – середньої освіти. У цілях і змісті ОП зустрічаються застарілі терміни галузі 01 Освіта / Педагогіка. Термін «загальноосвітні навчальні заклади» (ПРН 3) варто замінити словосполученням «зклади загальної середньої освіти», аббревіатуру «ЗОНЗ» (ПРН 4, ВК1.3) – «ЗЗСО», аббревіатуру «ВНЗ» (інформація про зовнішню апробацію), словосполучення «вищі навчальні заклади» (ФК4) – «ЗВО», або заклад вищої освіти, словосполучення «навчально-виховний процес» – «освітній процес» відповідно до новел Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про вищу освіту». Зауваження за п.1.4: Рубрика «Подальше навчання» ОП вимагає корекції, адже на сьогодні в Україні не існує 9 рівня Національної рамки кваліфікацій. ЗК 2 і ФК 2 дублюють одна одну в частині професійного самовдосконалення. ЗК 4 і ФК 6 дублюють одна одну в частині здатності до застосування сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ЗК9 не реалізовується жодним з нормативних освітніх компонентів.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ГЕР погоджується із зауваженнями ЕГ стосовно Критерію 2 і вважає, що наведені недоліки стосовно невідповідності низки дисциплін предметній області спеціальності і самої освітньої програми (Педагогіка і психологія профільної та вищої школи, Вища освіта і Болонський процес, Методика навчання географії у вищій школі, Педагогічна практика у ЗВО) можуть вплинути на зниження оцінки. Дотримуючись принципу поваги до автономії ЗВО, ГЕР просить звернути увагу, що фактично відведені 13 кредитів підготовки здобувачів до роботи у вищій школі могли б бути розподілені на інші дисципліни, що відповідають предметній області спеціальності – спрямовані на підготовку вчителя географії ЗЗСО. Наприклад, є перспектива включення до нормативної частини підготовки дисципліни з методики позашкільної та позакласної роботи з учнями (відповідно до побажання стейкхолдера у його відгуці на проект ОП 2021 року – Ужгородської загальноосвітньої школи I-III ступенів №20 – ліцей «Лідер»). Необхідно переглянути ОП та привести у повну відповідність професійному стандарту вчителя ЗЗСО. Зміст ОК1.1 не відповідає назві – всі змістовні теми присвячені вищій школі (що не повною мірою зреалізовує всі цілі, покладені на даний ОК згідно матриць відповідностей, а також не відповідає предметній області спеціальності. Вид підсумкового контролю, зазначений в РП ОК2.5 (залік) не відповідає ОП і НП, де зазначений екзамен.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обов'язі, передбаченому законодавством

Дисципліни за вибором даної освітньої програми є запрограмованими у блоках по дві компоненти на вибір (окрім ВК1). При цьому вони є фаховоорієнтованими і неповною мірою відбивають потенційні потреби здобувачів до формування «м'яких навичок», з іншого боку - відповідні прагнення ЗВО.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Розробники ОП не повною мірою зреалізували в змісті ОП формування професійних характеристик вчителя ЗЗСО за професійним стандартом (відповідно до спостережень ЕГ).

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

НП за ОП визначає графік навчального процесу, яким передбачено для безвідривної практики ОК 2.8. окремі два тижні (14-15, 2-й семестр). Обсяг практики складає 3,5 кредити, відтак денне навантаження на здобувача в ході практики складатиме 10,5 годин. Денне навантаження на здобувача в ході 2 семестру складає 10,05 годин, а 1-го – бл. 7 годин. Констатуємо нерівномірність розподілу фактичного навантаження на здобувачів у 1-му та 2-му семестрах.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Програма фахового вступного випробування для вступників на навчання за освітнім ступенем «магістр» за спеціальністю 014 «Середня освіта (Географія)», розміщена на сайті ЗВО <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/2127> не містить тем з педагогіки, психології, методики навчання географії, тому неповністю відповідає особливостям ОП. Більшість із зазначених в програмі вступного випробування дисциплін, з яких проводиться вступне випробування (с. 2), не сутогосні ОП.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Табл. 1 Відомостей про СО не містить методичних рекомендацій до виконання і захисту кваліфікаційних робіт, відсутні вони і за посиланням <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35172>. Натомість, в університеті діє Положення про дипломну роботу (проект), яке не відбиває особливостей даної ОП і передбачене не лише для магістерських кваліфікаційних робіт, а і бакалаврських. Тематика магістерських робіт, надана за запитом ЕГ не містить тем, що стосувалися б спеціальності 014 Середня освіта (методичні аспекти навчання географії, психологічні, педагогічні умови або ін.). РП ОК 2.10 містить недостатню інформацію стосовно критеріїв оцінювання та розподілу балів у ході проходження практики.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

З групи розробників ОП спеціальності 014 Середня освіта відповідає лише 1 особа: Поп С.С. - д.ф.-м.н., базова освіта - фізика, Дністрянський М.С. - зовнішній сумісник, Салюк М.Р., базова - географія, ґрунтознавство (106), Славік Р.В. - к.еко.н., базова - міжнародні відносини, Микита М.М. - базова - географія, палеогеографія (106), Козубовський Р.В. - к.пед.н., але базова - соціальна педагогіка. Лише Карабінюк М.М. має базову освіту - географ, викладач географії. Таким чином, серед розробників (робочої групи) немає трьох осіб, які б відповідали вимогам п.35 Ліцензійних умов. До того ж публікації Фіщевського М.І., Карабінюка М.М. - не корелюються з освітніми компонентами (ОК 2.1.; ОК 2.2 відповідно), які забезпечують дані НПП, а доц. Фекета І.Ю. має публікації, які здебільшого стосуються проблем біології та екології, а не методології та організації науково-педагогічних досліджень.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Несистемний (1 раз на 5 років) перегляд ОП.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Представлені на сайті ЗВО результати моніторингових заходів – загальноуніверситетські, не відбивають окремо даних за даною ОП. Пошук результатів опитування за даною ОП на сайті важкий (надані на запит ЕГ). На питання опитування <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/38404> «Чи знаєте Ви про існування Скриньки довіри в приміщенні ректорату УжНУ?» 78,2% відповіли «Ні», на питання «Чи знаєте Ви про існування електронної поштової скриньки stop.korupcii.uzhnu@gmail.com?» більшість також відповіла «Ні». На питання «Чи доводилось Вам стикатись з випадками корупції в УжНУ?» 43,5% відповіли «Особисто не стикався, але чув про це від інших людей», 6,8% (134 особи) відповіли «Так, стикався з цим особисто». Такі відповіді вимагають реакції ВСЗЯО.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Каталог вибіркового ОК представлений на сайті лише для 2021-2022 н.р.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

- продовжити системно та інституційно залучати до проектування ОП представників роботодавців і здобувачів; - посилити досвід вивчення і реплікації зарубіжних ОП для модернізації підготовки магістрів зі спеціальності; - підійти обґрунтованіше й системніше до формулювання унікальності ОП через її назву, цілі, професійну кваліфікацію, формування змістовних компонент ОП; - передбачити окремі цілі ОП відповідно до потреб НУШ у навчанні географії; - звузити мету, фокус, придатність до працевлаштування та цілі ОП відповідно до спеціальності 014 Середня освіта; - визначити, що предметною областю ОП є підготовка вчителя географії до роботи в закладах загальної середньої освіти; - уникати нечітких формулювань компетентностей і програмних результатів навчання, усунути їхнє дублювання; - усунути технічні помилки в рубриці «Подальше навчання»; - враховувати пропозиції стейкхолдерів щодо змістового наповнення ОП в нормативній частині підготовки; - уникати формулювання цілей ОП, що притаманні іншим спеціальностям (011 Освітні, педагогічні науки; 106 Географія; 205 Лісове господарство та ін.); - осучаснити терміни, що використовуються в профілі ОП сучасним новелам галузі та законодавства.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

- переглянути зміст ОП та привести у відповідність до цілей професійної підготовки вчителя географії у закладах загальної середньої освіти; - продовжити позитивну динаміку в напрямку посилення предметно-методичної підготовки здобувачів, імплементації Концепції розвитку педагогічної освіти щодо збільшення обсягу практичної підготовки; - продовжувати дотримуватися логіки і хронології викладання окремих ОК; - розробити окремі методичні рекомендації до виконання магістерської кваліфікаційної роботи, які б враховували специфіку саме цієї ОП; - проаналізувати фактичне навантаження на здобувачів, збалансувати посеместровий розподіл кредитів / годин на тиждень у відповідності до локальних і державних вимог; - розглянути можливість формування блоків вибіркових дисциплін з ширшим діапазоном вибору та / або опцією вибору з інших ОП; - передбачити для ЗК9 освітній компонент з метою реалізації цілі; - переглянути зміст ОК1.1 і спрямувати його на підготовку до роботи в ЗЗСО; - відомості, що містять робочі програми дисциплін, увідповіднити з параметрами НП (форма контролю за ОК 2.5); - передбачити теми магістерських кваліфікаційних робіт (або частини/розділи тем), що стосувалися б методичних і психолого-педагогічних аспектів навчання географії відповідно до спеціальності 014 Середня освіта; - інформувати здобувачів про можливість обрання дисципліни із загальноуніверситетського каталогу, передбачити презентації вибіркових дисциплін для студентів; - відповідно до рекомендацій ЕГ залучати до керівництва практикою викладачів педагогіки та психології; - ґрунтовніше організувати підготовку здобувачів до оволодіння характеристиками посади «Вчитель ЗЗСО» відповідно до професійного стандарту.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

- актуалізувати для здобувачів можливість академічної мобільності, розробивши ряд заходів щодо її популяризації; - започаткувати практику імплементації можливостей неформальної / інформальної освіти серед здобувачів; - увідповіднити програму фахового вступного випробування особливостям ОП – передбачити теми з педагогіки, психології, дидактики географії тощо.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

- продовжувати роботу викладачів щодо оновлення викладачами змісту освіти на основі найновіших досягнень і сучасних практик у цій галузі; - розширити систему методів навчання і викладання за ОП з метою підвищення ефективності формування ПРН; - долучати до силабусів/робочих програм ОК праці їх розробників для безпосередньої передачі досвіду й наукової інформації.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

- активізувати діяльність з популяризації академічної доброчесності серед здобувачів ОПП та НПП, розширити перелік форм і методів її досягнення; - урізноманітнити форми і методи контролю на ОП; - детальніше представити інформацію стосовно критеріїв оцінювання та розподілу балів ОК 2.10.

Критерій 6. Людські ресурси

- привести у відповідність освітній програмі (спеціальності, за якою вона реалізується) склад робочої групи, згідно з нормативними вимогами, п. 35 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності; - продовжити позитивну практику міжнародних стажувань НПП; - продовжити роботу по залученню науково-педагогічних працівників, роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу; - залучати до викладання, оцінювання і атестації представників роботодавців; - посилити публікаційну активність НПП відповідно до дисциплін, які вони забезпечують;

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

- продовжити роботу ЗВО щодо створення достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами; - посилити участь студентського самоврядування у вирішенні всіх питань в освітньому процесі за ОП; - працювати над оновленням і модернізацією навчально-матеріальної бази, освітнього простору відповідно до особливостей програми і спеціальності; - опублікувати електронний репозитарій кваліфікаційних робіт випускників цієї ОП (відповідно до розділу 3 ОП).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

- системно і регулярно переглядати ОП відповідно до змін в законодавчій базі України, локальних нормативно-правових актів тощо; - активніше залучати органи студентського самоврядування до процесу періодичного перегляду освітньої програми і систематично проводити опитування студентів щодо якості ОП та освітнього процесу; - здійснюючи подальші процедури перегляду ОП, системніше звертати увагу на існуючий зарубіжний досвід подібних програм; - розробити ряд заходів щодо виявлення і протидії корупції в ЗВО (відповідно до результатів опитування здобувачів), щодо ознайомлення з існуючими скриньками довіри в університеті та веб-середовищі; - продовжувати позитивну практику моніторингу якості освіти в розрізі цієї ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

- розміщувати на веб-сторінці кафедри або факультету каталог магістерських робіт здобувачів за роками; - розглянути можливість функціонування веб-сторінок університету для осіб з особливими потребами (вадами слуху, зору тощо); - вчасно розміщати на сайті університету проєкт ОП, передбачити можливості його обговорення, відповідно до власних локальних актів розміщувати вчасно затверджену ОП з можливостями зворотнього зв'язку щодо її реалізації всіма стейкхолдерами.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІЇВНА